

# Bývalý premiér Paroubek: Jedna špatná zpráva v ekonomice stíhá druhou

- CZ24 News | 14. dubna 2023

**ČESKO: Krizové momenty, které působí na českou ekonomiku, se zatím nemění. Je to především válka na Ukrajině a z ní plynoucí vysoká úroveň cen převážné většiny komodit pro český zpracovatelský průmysl.**

Po zásahu OPEC+, v jehož důsledku dochází ke snížení denní těžby ropy o milion barelů, dochází k nárůstu cen ropy na světových trzích. Zdá se, že tyto ceny porostou silněji nad 80 dolarů za jeden barel a v této poloze se udrží ještě nějakou dobu. Znamená to, že po poklesu cen pohonných hmot u nás v březnu může dojít opět k jejich růstu. Takže faktor, který teď v březnu příznivě ovlivňoval pokles inflace, může nabrat opačný směr.

ČNB odhaduje pro letošek pokles českého hospodářství meziročně o 0,5%. Odhaduje inflaci pod 12%, ale propočty inflace byly v ČNB konstruovány bez započtení „neznámých“. Pokud ovšem v druhé polovině roku dojde k růstu sazeb DPH u řady významných položek, bude to znamenat opět zvýšení inflačního tlaku. A bude to další faktor, který bude působit na snižování životní úrovně českých občanů. Bohužel, v souhrnu tohoto a předcházejícího roku dojde k poklesu reálné průměrné mzdy zaměstnanců o 20 – 25%. Pokud bude schválena změna sazeb DPH v pojetí, které jsme se dozvěděli v tomto týdnu, i když předpokládám, že ne v tak drastické variantě, bude to opět znamenat dopad do inflace. Z ČNB odhadovaných necelých 12% inflace se můžeme opět vyšplhat s inflací vysoko nad 15%. Ministerstvo financí (MF) sice zveřejnilo (povinně) optimističtější odhad, nežli ČNB. Ale o více než 0,1% se neodvážila meziroční „růst“ hospodářství odhadnout.

Prostě vládě se podařilo vytvořit celý konglomerát těžko řešitelných problémů v ekonomice a k tomu ještě přicházejí vnější vlivy, které situaci ještě dále zhoršují.

Inflace v Česku v březnu poklesla z únorových 16,7% na březnových 15%. Alespoň tak to říká ČSÚ. Ale to, co je nejpodstatnější a v zásadě je to velmi negativní jev, u potravin, namísto předpokládaného poklesu cen, pokračoval další růst. Meziročně dochází k růstu cen potravin na hodnotu kolem 24%. A obávám se, že pokud bychom vybrali ty pro běžný život nejpodstatnější potraviny, že by tento nárůst byl ještě vyšší.

Z položek, které působily na snižování inflace v březnu, to byly ceny energií, imputované nájemné, pohonné hmoty a sezónní slevy v rekreaci a kultuře. Po opatření OPEC+, které znamená růst cen ropy na světových trzích, se dříve nebo později promítne toto zvýšení cen ropy i ve zvýšení našich cen pohonných hmot a pravděpodobně i energií. Mimochodem, např. OECD, aniž by znal záměry české vlády na změny DPH ve II. pololetí, odhaduje průměrnou inflaci u nás v tomto roce na 13%. Lze tedy očekávat, že inflace může dosáhnout, pokud vláda skutečně přikročí k úpravám sazeb DPH, až překvapivé výše. Vždy si totiž na některém stupni dodavatelského řetězce někdo řekne, že je dobré ceny zaokrouhlit, když už tedy dochází k růstu DPH – samozřejmě směrem nahoru.

Vláda není vůbec schopna řešit velmi vážnou fiskální situaci. Strukturální dluh státu v tuto chvíli přesahuje 250 mld. Kč. Vláda sice vyhlásila svůj záměr snížit výdaje státu o 70 mld. Kč, ale nějak neví, jak na to. Zdá se, že schodek letošního státního rozpočtu ve výši 295 mld. Kč nebude dodržen. A že státní rozpočet letos doklouže ke schodku ve výši 350 – 400 mld. Kč.

Vláda se činí především v jedné věci. Zahájila redukci veřejných služeb (pobočky pošt a pracoviště bernáků), ale to přinese do státního rozpočtu pouze miniaturní sumy peněz. Zato po důchodcích,

kterým vláda zkrouhla vyšší navýšení penzí, si tak vláda znepřátelí ještě další početné vrstvy obyvatel. Jistě nikoho nebude těšit, když bude nucen chodit na poštu na delší vzdálenost ze svého bydliště a vystát tam delší fronty. A totéž platí pro bernáky.

Vláda si sama vyrobila velký mediální problém s únikem připravovaných změn sazebníku DPH. A zdá se, že daně budou velkým tématem příštích týdnů. Je stále zřejmější, že vláda chybějící peníze ve státním rozpočtu bude chtít vytřepat z širokých vrstev obyvatelstva. A ještě k tomu dříve nebo později se objeví úvahy o prodeji některých cenných aktiv státu jako je Budvar, možná i nějaké nemocnice apod.. Tím, že ODS hlasovala před více než dvěma lety pro zrušení superhrubé mzdy (což samo o sobě bylo správné rozhodnutí, ale nebylo doprovázeno adekvátní úpravou daně z příjmu zajišťující zhruba stejný výběr daní), což připravilo stát každoročně o zhruba 100 mld. Kč rozpočtových příjmů, si sama vytvořila obrovský rozpočtový problém. ODS se tak dostává do situace, o které snili někteří její čelní představitelé v minulých letech: „Na tyto veřejné služby nemáme, a proto je budeme muset privatizovat“...

Myslím, že jsme blízko toho, aby se stát začal zbavovat svých vysoce bonitních aktiv. Jen mi uniká, co nastane po tom, až se stržené peníze za tato aktiva ve státním rozpočtu utratí. Pokud bych chtěl charakterizovat hospodaření státu v současné době jako turecké, nejspíš bych tím urazil Turky. Je to prostě smutné představení neumětelů.

AUTOR: Jiří Paroubek

[ZDROJ](#)